

A so de
Trabals...

EL BE NEGRE

SETMANARI SATÍRIC.

...no es cacen
Azanyes

Any V - Núm. 215

Barcelona, 7 d'agost de 1935

Preu: 20 cèntims

Exclusives

El Sr. Trabal ens fa manifestacions que no són del Sr. Azaña

Després de l'èxit obtingut amb la seva famosa intervenció d'*"El Diluvio"*, el senyor Josep A. (ah!) Trabal passa els dies i les nits rebent felicitacions. Les primeres en arribar foren, ben entes, les dels senyors Angulo, Domingo de Fuenmayor, García Sánchez, Honorio Maura, doctor Albiñana i les de tota la redacció del diari *El Poble*, d'imminent aparició. En vista, doncs, de que tot el b i millor del país es posava al costat de l'ilustre home públic, no ens volguérem pas deixar perdre l'oportunitat de saludar-lo i oferir-nos del que fos.

—No m'interessa —ens digué, secundat, el doctor Trabal—. Les declaracions que vós poguissiu fer no són aptes ni idònies per ésser repetides al *Diluvio*. Jo vull conservar la meva fama sòlida i garantida, que en pugui treure alguna cosa, vaja.

—S'ha dit —insinuarem, amb els ulls baixos—, s'ha dit que vós expliqueu el que havieu sentit al senyor Azaña amb la intenció de posar en situació... interessant el grup d'esquerrans que dirigixen *La Humanitat*.

—Fals! Mil vegades fals! —afirmà amb energia el diputat per Berga—. Ningú com jo no desitja

Història d'Espanya

León y Castilla, en temps de San Fernando de Castilla (1230) y hasta Jaime I el Conquistador, de Aragón (1213), y el tercer hasta la expulsión de los árabes por los Reyes Católicos (1492).

58. ¿Cómo empezó la reconquista de la primera región? — La reconquista de la primera región empezó con la victoria de Covadonga (718), en que se immortalizó D. Pelayo. Después de esta victoria, D. Pelayo fué nombrado rey de la naciente monarquía de Asturias.

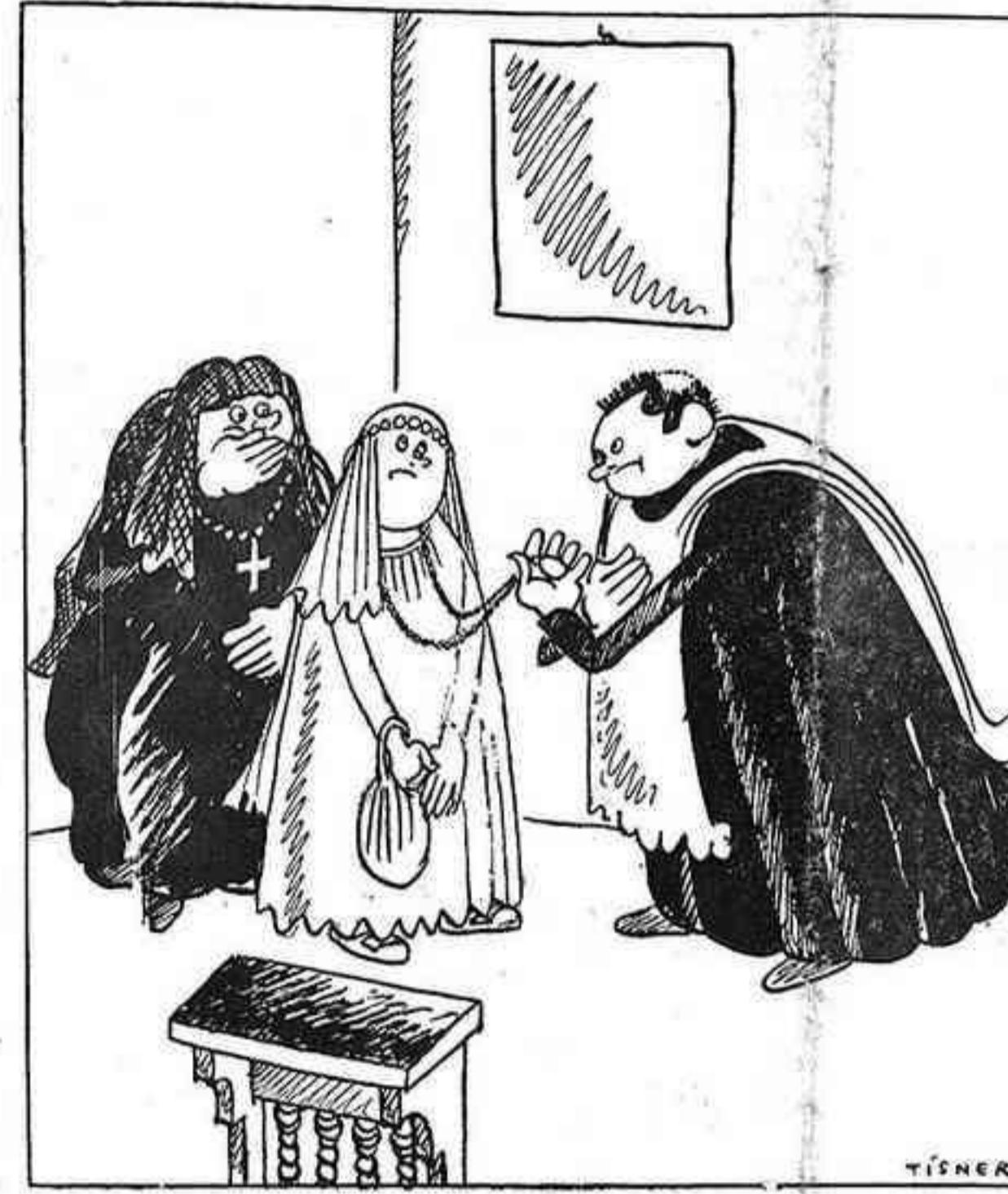
59. ¿Qué otros soberanos se hicieron memorables en la monarquía de Asturias? — Además de don Pelayo, en la monarquía de Asturias se distinguieron: D. Alfonso I el Católico, que hizo una famosa expedición hasta el Centro de la Península; Alfonso II el Casto, que extendió sus dominios hasta Lisboa, y en su tiempo se descubrió milagrosamente el sepulcro del Apóstol Santiago; Ramiro I, que ayudado por Santiago venció a los árabes en Clavijo y, por último, Alfonso III el Magno, que tomó a los árabes Zamora y fundó la ciudad de Burgos (884). Su hijo, García I, fué el rey de León.

Llegiu El Be Negre

60. ¿Qué reyes de León son más dignos de nombrarse en el primer periodo? — De los reyes de León en el primer periodo citaremos: Ramiro II, que tomó Magerit (Madrid) a los moros y venció al califa Abderraman III en Osma, Simancas y Talavera, y Alfonso V el Noble, en cuyo reinado se ganó la batalla de Calatañazor (1002), donde Almanzor perdió el tambor.

61. ¿Cuál es la historia de Castilla hasta el reinado de Fernando I el Grande? — Castilla formó un poderoso condado desde principios de la Reconquista, siendo los soberanos más notables Laín Calvo, Nuño Rasura, Fernán González y Garcí Fernández.

62. ¿Qué conviene saber del primer periodo de la reconquista de Navarra y Aragón? — La reconquista de Navarra empezó, según tradición*, en San Juan de la Peña, con motivo del entierro de un santo ermitaño*. Los navarros vencieron a Carromagno en Roncesvalles y tomaron parte en la batalla de Calatañazor. Sancho III reinó en su corona Navarra, Castilla y Aragón, que dividió, respectivamente,

No, nena, no farem res: aquesta medalla és de la perlla!

Calen cales!

Els descobridors de la Costa Brava

La campanya que, iniciada pel pseudònim senyor Enric Descayre a *La Veu* per tal de donar el nom de Pol (Ferran Agulló) a una cala de la Costa Brava, que ell va batejar, ha tingut un èxit fantàstic. El dia 1 sortia la carta del senyor Descayre, i el dia 2 ja contestava el senyor Girbal i Jaume amb una carta dirigida al senyor Costa i Déu, en la qual li deia:

Ara tu, Costa amic; tu, president i periodista en cap; tu tens la paraula.

Mou-te: obre la boca i suca la ploma. El que tu vulguis; Qualsevol procediment et serà bo, i tots plegats et seran un èxit.

Des d'aquell dia, el senyor Costa i Déu no para un moment; es mou, obre la boca i suca la ploma. Es tanta la seva activitat, que hom ja tem a *La Veu* que la Costa Brava, batejada per Ferran Agulló (Pol) adopti el nom de Costa i Déu. Es per això que al dia següent, dissabte, Manuel Brunet, en el seu comentari, proposava ja la urgència de la proposició i demanava, no solament que s'elegís la Cala d'en Pol, sinó d'altres, com la Cala de Víctor Català, la Cala d'en Ruyra, etc., etc. A *La Veu*, però, feren tard, perquè els radi-

cals, en llegir l'article d'en Brunet, organitzaren tot seguit una sortida en autocar per a diumenge, i feren una excursió per tota la Costa Brava, celebrant actes a cada poble i posant noms a cada cala.

En saber-se aquesta ofensiva a la Lliga, sortí dilluns una caravana de les Joventuts, que retolaren les cales següents: Vuit Cala Francesc d'Assís Cambó i Battile; dues Cala don Joan Ventosa i Calvell; una cala Valles i Pujals, futur pàdrí de la Costa Brava, que si no hi és ja ha estat degut a les seves ocupacions, i una Cala "Elogi de Catalunya"; dues Cala Ramon d'Abadal; una Cala Manuel de Montoliu i una que se la parlarà un dia Josep Pla i Paltre Cala Agustí Escrivans. Segueixen les concessions.

Ahir, dimarts, però, esclatà el conflicte, ja que de la Costa Brava començaren de venir protestes perquè no s'entenien, i a la tarda es va reunir la conferència de representants de la Lliga i del partit radical. Les deliberacions foren molt laborioses i fins a última hora no es pogué arribar a un acord, i encara provisional.

Vilanova i la Geltrú, 5. — La casa Pirelli ha demanat per donar nom a la població, que es diria Vilanova i la Pirelli. Sembla que li serà concedit,

Notícies de Madrid

L'Ajuntament de Madrid continua sense solucionar el conflicte del peix. Els pobres madrilenys es troben que han de menjat el peix passat.

Ho sentim molt.

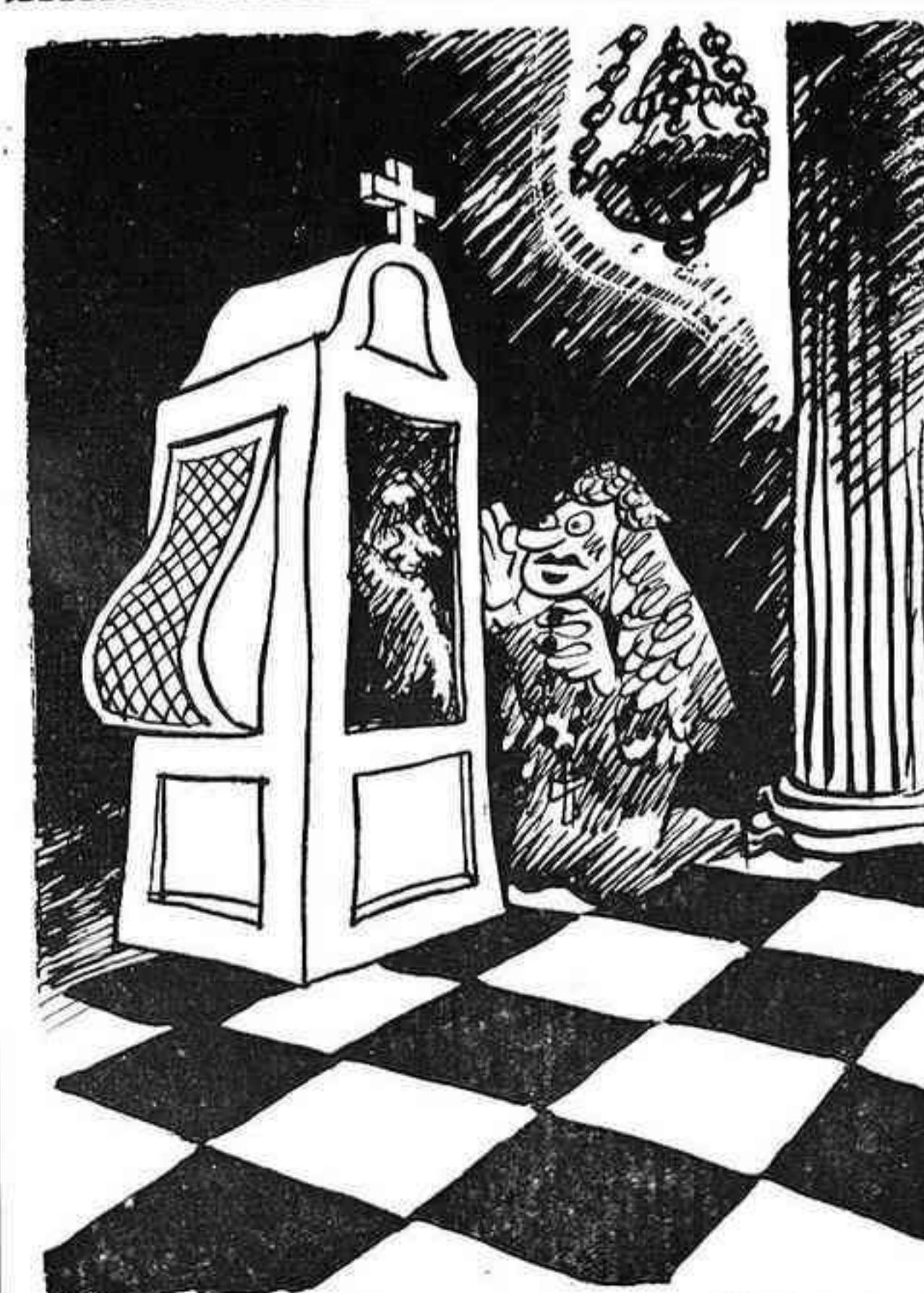
Sembla que, efectivament, el Govern es preocupa activament del problema de l'atur. De mica en mena van trobar feina els parats.

Això s'ha de reconèixer que és un èxit que s'apunta el Govern, ja que gràcies a ell hi ha una colla de individus collocats.

El P. Laburu es passa el matí a la "Playa de Madrid" prenen idees per a llençar nous models de trajes de bany.

En una taula d'un cafè del carrer d'Alcalá, a la nit, una colla de diputats, i entre ells un dels illuguer. Aquest es mostra tot inquiet tota la nit. Es mig pren una canya, s'axeca i se'n va acompanyant.

El diputat monàrquic Sr. Cano López, que es troba entre els reunits, diu: "A este chico le ha hecho efecto la caña. Ha sido una caña de pescar".

El confessor: —Parli baixet, senyora, que a la millor la sent el senyor Trabal...

NOTÍCIES DE TOT EL MÓN

Viena. — Ha caigut un avió holandès, i han mort 13 tripulants. Tretze? Mal número. Aquesta gent no farà res de bo.

Bombay. — En una mina de l'Índia s'ha produït una explosió i hi ha hagut 109 víctimes.

A la India, que fa una temporada que està de pega, seria un negoci montar-hi una empresa de Pompes Funeràries.

Serà una mina.

Buenos Aires. — S'han batut el senador De la Torre i el Ministre De Pinedo.

Ambdós han disparat a l'aire. Dues bales perdudes...

Washington. — Els banquers americans s'han negat a obrir la borsa a Mussolini.

Aleguen que es tracta d'una operació arriscada.

Paris. — Ha mort un aviador soviètic en un accident de vol.

Un pilot soviètic ha mort en un accident de vol.

ElInstant, a la Pàgina Femenina, parla del cutis en el viatge.

Que en són de dolents els viatges per al cutis! Però *L'Instant* ho resol. La cosa comença així:

Hi ha moltes dones que segurament es diran: —Tothom dóna molts consells de bellesa per cada dia, però el que necessitem és de saber el que havem de fer per evitar que amb un sol dia d'anar de viatge, entre o en automòbil, se'n posi la pell lleixa, seca, i l'endemà el cutis estigui ple de grantes i taques vermelles.

Què s'ha de fer perquè això no passi en un sol dia de viatge?

Veurem:

Cal, doncs, començar per estudiar les causes que produeixen aquests trastorns, i un dels més importants és la immobilitat forçada que modifica l'equilibri glandular, al qual la pell és molt sensible.

...Com a preparació, uns 8 dies abans del viatge portarem un règim de vida moderat, menjant moltes verdures i molts fruits. En el tren, no menjar gaire; si es pot suportar, alimentar-se durant aquest temps exclusivament de fruits, verdures, líquids, no més alcohol. Quan el tren o l'automòbil es para, balmallat no sigui sinó per breus minuts, baixar i aprofitar el temps caminant i anant a l'andana o de la carretera, amb convicció, mai amb mandra, car no servirà de res.

Ja ho veieu, vuit dies abans d'un dia de viatge, tot el que haureu de fer.

Però, a més, sembla que us haurà de posar molta crema damunt la cara, i després pòlvors. Però no us hi amoineu, perquè això

Fins i tot, podrà servir de distractió, en els llargs projectes, neixent-se de tant en tant la cara amb un astringent, tornar a posar una capa de crema, una de pòlvors i a sobre el maquillatge de costum, encara que molt moderadament.

Es una manera de fer detrets els projectes o trajectes, no hi havíeu pensat?

Quan arribareu, però, podreu rentar-vos la cara. Una altra distractió. Després fareu el següent:

—Després posar-se, per uns moments, sobre la cara un cataplasm a la següent manera: molts caps de camamilla bullits amb aigua, agafar un tres de tovallola, mullar-la amb la infusió i posar-la a sobre la cara, plegant el cataplasm amb quatre plecs; això fet per espai de cinc a deu minuts, descongestiona i descansa la cara i els ulls.

Per espai de cinc o deu minuts posar-se molts caps de camamilla en cataplasm, agafar la tovallola, mullar-la amb la infusió, posar-la sobre la cara, plegant el cataplasm amb quatre plecs sobre la cara, segurament i tornar a començar. Les lectors de *L'Instant* preferiran segurament quedar-se a casa a escoltar la ràdio.

—L'han condemnat a 20 anys...

—Ja feia bé ell, que no volia consells de ningú!

Berlín. — Els cascos d'acer han tingut un encontre amb un destacament de "nazis".

A els cascos d'acer sembla que se'ls han calentat els cascos.

Buenos Aires. — Quan més animada era la discussió en el Senat argentí, l'ex comissari de policia que dispara diverses vegades la seva pistola.

Aclarim que això ha passat abans de la clausura del Senat.

Toquio. — El Japó ha dirigit una nota a Rússia, censurant les calumnies del Govern soviètic.

Com es veu, la censura al Japó no respecta fronteres.

Aquí solament no respecta diaris.

Dublin. — Els desordres a Belfast continuen.

Ja en tenen fama els irlandesos de desordenats.

París. — Alicia Navarro, miss Canaries, miss Espanya i miss Europa, no perxa acudir a la elecció de miss Univers.

La senyoreta Navarro es troba en ple període electoral.

Bruselas. — Els obrers sastres s'han declarat en vaga.

El govern ha pres les mides necessàries.

Tractant-se de sastres, sembla el més natural que les mides les prenguin ells.

Londres. — El rei Jordi ha signat la nova constitució india.

Gandhi ara prendrà constituents.

...

Aquest núm.
d'El Be Negre
ha passat per
la censura

Més Història d'Espanya...

entre sus hijos García, Fernando y Ramiro, formando así tres reinos diferentes.

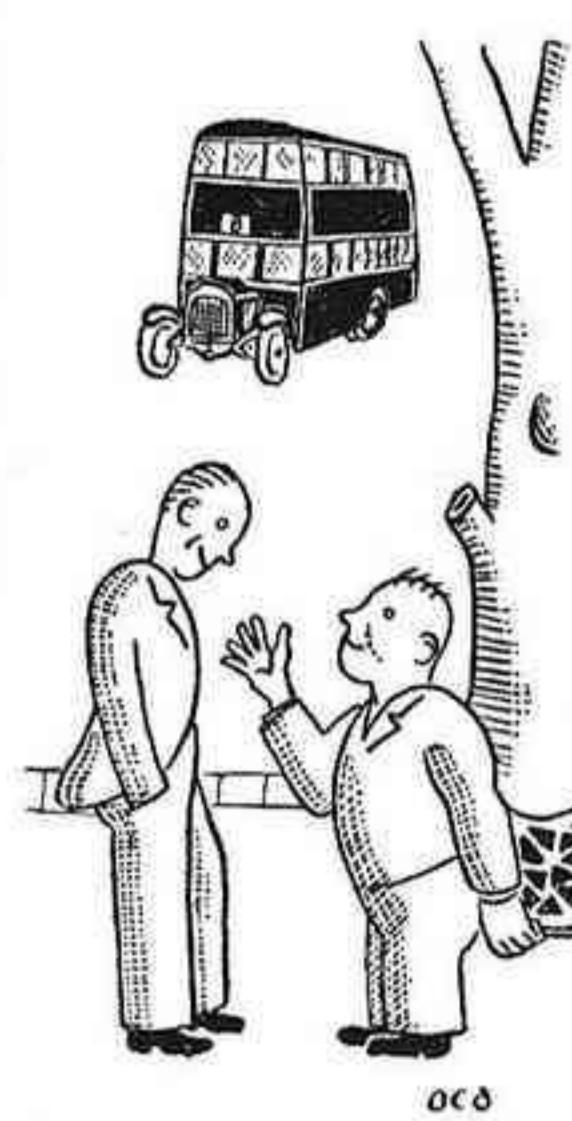
63. ¿Cuál es la historia del primer período de la Reconquista catalana? — Cataluña dependió algún tiempo de los reyes de Francia, y se hizo independiente con Wifredo el Velloso (874-898), fundador de los Monasterios* de Ripoll y Montserrat.

LECTURA 8^a

Batalla de Clavijo

Ramiro I, después de un día de terrible lucha en que había tenido muchas bajas*, aunque rendido de cansancio, se entregó a una fervorosa oración. Apareciósele el Apóstol Santiago y le ordenó renovar el combate al día siguiente. "Manda a tus soldados, les dijo, que se confiesen y comulguen y mañana ataca a los moros" invocando el nombre de Dios y el mío! Yo marcharé a la cabeza de las tropas, montado sobre un caballo blanco, con un estandarte en la mano, y los infieles serán derrotados."

amb el cor a la mà

—Per què el varen suspender l'acte de Girona?

—Es que ja comencen d'aplicar la llei de Restriccions.

* * *

MIQUEL!, MIQUEL!!

En *L'Instant* de dissabte, el senyor Miquel Capdevila publicava encara un altre article sobre l'Abissinia. Val a dir que no fou pas això el que ens va sorprendre; fa temps que no ens sorprendem res del talent recuat i enciclopèdic —enciclopèdic Espanya— de l'arqueòleg redactor de *L'Instant*. El que ens va erdar—poderosament—l'atenció, iou que el senyor Miquel Capdevila se'n va despenjar, com aquell qui res, amb l'affirmació següent:

No coneixem els fets ocorreguts durant els deu primers segles del Cristianisme.

Així, tal com sona. De manera que el senyor Miquel Capdevila té l'aplom de declarar que desconeix l'ocorregut en els primers mil anys del Cristianisme! Es clar que el nostre admirat amic es refereix exclusivament a l'Abissinia i, a més, té l'amabilitat de fer constar que la seva ignorància és deguda a què les cròniques són confuses i escasses.

De totes maneres, el senyor Miquel ja ens permetrà que preguntem: si ell no sap què va ocurrir a l'Abissinia durant els deu primers segles del Cristianisme, qui diomini ho ha de saber? Suposem que no seran pas els abissinians...

Resumint: ens fa l'efecte que amb declaracions d'aquest ordre, el senyor Capdevila s'hi juga, senzillament, el pa.

LES GRANS PLOMES

Coincidint amb la suspensió de *La Rambla* per motius que tothom sap, el senyor Manuel Brunet ha tingut la delicadesa, en ell característica, d'aprofitar l'oportunitat per a emprendre-s'ells contra el popular setmanari i contra el senyor Suñol i Garriga.

No es pot dir que El BE NEGRE s'hagi distingit mai per una adhesió incondicional a la tasca periodística de *La Rambla*; és per això que tenim ara més autoritat per a poder dir que l'actitud del senyor Brunet ens sembla, purament i simplement, una covardia.

El comentarista de *La Veu* no perdonà al senyor Sunyol que, essent milionari, no formi en els renegades de la Lliga, de la Ceda o dels cardins. Si fos així, el senyor Brunet trobaria que el senyor Sunyol és un home genial i, per mica que li ho suggeris el senyor Abadalt i Vinyals, estaria disposat a dedicar-li un panegíric no pas menys entusiasta que tots els que ha escrit —ordres superiors complint en honor de qualsevol patum de segon ordre de la Lliga.

Però, ben mirat, el senyor Sunyol encara seria a temps d'arranjar-ho. Pensi que el senyor Brunet, segons les darreres cotitzacions, val mil pessetes al mes. No és molt, però potser és massa. De totes maneres, el propietari de *La Rambla* ja es pot permetre algun capricho...

UN BROMISTA

Un amic nostre accompanyà, la setmana passada, una persona forastera a visitar la Casa de la Ciutat. El nostre amic coneix perfectament el noble edifici—parlem de l'edifici—, però no pogué evitar que un personatge engalonat i profusament uniformat se'l enganxés per a fer de cicerone. L'home duia un manyó de claus i transitava per la casa amb l'aire desimboht d'un professional de l'acompanyament.

—D'això —digué quan foren al Saló del Consistori—, en diem abans Saló de la Reina Regente. Ara en diem sala de boxeo. Per què és aquí on es barallen públicament els regidors, sap?

L'engalonat funcionari — per Més Història d'Espanya...

cert, un cicerone pessímm—no es donà per satisfet amb l'anterior mostra d'enginy, que segurament deu collocar a tots els forasters; en ésser davant l'estàtua de Sant Jordi, d'en Llimona, que hi ha a l'escola del Trentenari, comentà:

—Aquí tenen Sant Felip Neri, d'en Llimona, però a la casa no ens el prenen en sèrio i en diem l'impost de l'inquilinat (?).

És una veritable illàstima que amb aquestes dota's d'humorista, el cicerone municipal no es dediqui a escriure a la "Llanterna política" de *La Veu*, que és el lloc on el seu geni brillarà amb l'esclat que es mereix. Mentrestant, limitem-nos a lamentar que un pocas d'aquesta categoria sigui, precisament, l'encarregat d'acompanyar els forasters que visiten la Casa de la Ciutat.

67. ¿Por qué es notable el reinado de Alfonso VII? —En el reinado de Alfonso VII se realizó una gloriosa expedición hasta Córdoba la cual fué tomada. Aterrados los moros llamaron a los almohades.

68. Resuma usted el glorioso reinado de Alfonso VIII.—Alfonso VIII tomó a los moros la formidable plaza de Cuenca. Fue derrotado en Alarcos por los almohades, pero hundió a la morisma en la gloriosa batalla de las Navas de Tolosa (1212), en la que perecieron 200.000 moros.

69. ¿Cuál es la historia de Cataluña en el segundo período? —Ramon Berenguer I el Viejo tomó muchas plazas a los moros y edificó la antigua catedral de Barcelona, y Ramón Berenguer IV el Santo terminó la reconquistada catalana. Casado con doña Petrona.

Els altres consellers s'havien d'aguantar per no escalar i ara ho expliquen a tothom per treure tota responsabilitat de sobre. I el senyor Jaumar, que es comença a donar de la jugada, també es comença a esverar de les seves possibles conseqüències.

Frontón Novedades
Corts Catalanes, 638

Tots els dies tarda i nit grans partits a quinzelles pels asos de la pala.

LA CARTA BLANCA DEL SR. JAUMAR

El senyor Jaumar continua tan enèrgic la seva croada per la redempció del personal de l'Ajuntament. Després de les hores d'entrada, ha reglamentat la lectura dels diaris. Però, clement al mateix temps que enèrgic, ha perdonat els culpables, per una vegada i en una nota quasi tan energica com la primera.

65. ¿Qué me dice usted de Fernando I el Grande? —Fernando I el Grande hizo tributarios* suyos a varios de los reinos de Taifa*, que acababan de formarse (1031). Llevó vida ejemplar y murió como santo.

66. ¿Qué hechos notables hubo en el reinado de Alfonso VI? —En el reinado de Alfonso VI se tomaron a los árabes, Madrid, que se había vuelto a perder, Toledo y otras ciudades, que empezaron a designarse con el nombre de *Castilla la Nueva*. El Cid Campeador, conquistador de Valencia, se hizo famoso en este tiempo. Las derrotas de Zalaca y Uclés, causadas por los almohades, llevaron a Alfonso VI al sepulcro (1091).

Perquè el senyor Jaumar de Bofarull, per si els empleats municipals no ho saben, ha estat nomenat dictador del personal.

La cosa va anar així. Quan li va ésser encarregat l'estudi sobre el personal, ell va redactar la famosa nota i la va donar a la premsa. El senyor Roda i Ventura, com tothom sap, es va indignar i va contestar com un sol home en tots els sentits de la paraula.

L'endemà hi havia Comissió de Govern i el senyor Jaumar, una mica esverat pel que havia fet, va presentar la nota donant explicacions.

—No n'ha de donar cap d'explicació, senyor Jaumar—li diugué el senyor Pich—. Vostè va ésser encarregat de la ponència i tot el que faci en personal està ben fet. Aquesta nota seva, precisament, jo encara la trobo fluixa. Vostè és l'am, té carta blanca, doncs tiri al dret!

Els altres consellers s'havien d'aguantar per no escalar i ara ho expliquen a tothom per treure tota responsabilitat de sobre. I el senyor Jaumar, que es comença a donar de la jugada, també es comença a esverar de les seves possibles conseqüències.

LA REGLA
suspesta tornarà ràpidament amb les famoses PERLES FEMI

El del gos: —A mi m'agradaria ésser alt comissari.

* * *

Més Història d'Espanya...

la de Aragón, su hijo Alfonso II unió Aragón y Castilla (1162).

70. Resuma usted el segundo período de Aragón y Navarra.—En el segundo período, Aragón y Navarra se unieron y separaron varias veces. Los monarcas más notables fueron: Pedro I, que tomó la plaza de Huesca; Alfonso I el Battallador, que tomó a Zaragoza y ganó veintinueve batallas de treinata que trahó con los moros, y Sancho VII el Fuerte, que asistió a las Navas de Tolosa y rompió las cadenas que rodeaban la tienda de Miramamolín.

LECTURA 9^a

Las cadenas de las Navas de Tolosa

La batalla de las Navas de Tolosa es de las mayores victorias de la Reconquista, y su gloria, como la de toda la Reconquista, pertenece únicamente a los españoles. Había suplicado el Papa a las naciones cristianas que ayudasen a

somia; i, és clar, es canvia moltes vegades d'opinió, car es volen fer tantes de coses que no caben en tants pocs dies.

Així, sembla que amb quinze dies no n'hi ha prou. Però si, per quinze dies no van a passar aquests dies esperats, els projectes es van desfent i no quedén sines grans ganes de no fer res, no pensar en res; descansar i prou.

Per descansar i prou, ja n'hi ha prou amb quinze. I ara es pregunta: I on van a passar aquests dies les noites que treballen? Això depèn dels gustos de cada una. Hi qui preferix la platja i cerca algun recó de "Costa Brava, on hi ha encara algun hostal a bon preu; o, si no, hi ha alguns convents de monges que a l'estiu tenen notes per molt poc...

Tancar-se en un convent de monges per passar les vacances, quina delicia!

Després parla de la que vol fer més i va en un viatge col·lectiu. Aquesta:

De tornada, arribarà cansada, la família cridrà una mica perquè s'ha aprofitat, però ella restarà satisfeta d'haver aprofitat bé aquells dies.

I finalment ens explica el que fa l'esportiva, que se'n va a fer camping, i conclou:

Una tornarà a casa colada del sol amb una provisió de bon humor i d'alegria que durarà dies, però amb l'inconvenient que els primers dies que es fiqui en un lloc tancat, cinema o teatre, li costarà d'aguantar la manca d'aire.

Decididament, per tants inconvenients, potser encara són massa quinze dies.

I la noia que treballa, que va tan equivocada que en voldria tres mesos! Si tant se val, que entri al convent, un d'aquells que les tenen per poc, i que s'hi passi la vida. Quines vacances, aleshores!

UN ESLAI

A Renovació de diumenge trobem un gran titular a tota plana: Necesitamos un millón más...

Bufa! Encara estem així? ...de habitantes.

Ah!

Respirem tranquil·s.

PHILIPS
COMPTAT
I
LLARGS TERMINIS
RADIO UNIVERSITAT
Rda. UNIVERSITATI

Un aclariment necessària

Hem rebut nombroses cartes de nombrosos subscriptors demandant-nos detalls dels "Grans Projectes", o sigui els grans negocis d'EL BE NEGRE, dels quals parlarem la setmana passada. Acostumats al lleugerament faciós del nostre periòdic, alguns d'ells dubtaven abans d'esmerçar els seus capitals en les nostres iniciatives. Aquest dubte, naturalment, no ens fa gaire favor, però en aquest cas molt menys, ja que nosaltres presentem els nostres grans afers amb totalia serietat.

"EL BRILLO DE LOS CAIRELES"

Plaça Monumental. Tarda de "toros". Un dels toreadors surt a l'arena. Ell i la quadriga donen la volta a la plaça. Segueix la moixiganga habitual i, finalment, Armillita Chico (és el nom del "toreador"), s'adreça a les llotges. Brinda calorosament el brau que va a matar i ho fa dirigint-se a un senyor que, molt emocionat, va donant les gràcies amb inclinacions de cap.

L'emocional personatge no és altre que Joaquim Montero.

Armillita acaba el discurs poc més o menys així:

—Y saludo respetuosamente al coloso de la escena, el eminent Enrique Borrás.

El senyor Enric Borrás seia una miquela més enllà.

Res! El senyor Montero s'havia donat per entes i no anava per ell. De totes maneres, no és gens estrany l'equívoc. Qui s'havia de figurar que a la plaça s'hi trobava un actor més ancà que ell!

"LES VACANCES DE LA DONA QUE TREBALLA"

Sota aquest títol, la Pàgina Feminina de *L'Instant* publicava dissabte uns dels seus bons articles. Per acontentar la dona que treballa, començava per rebaixar els plares de la que no treballa, i deia:

Les vacances de la dona elegant i que no treballa són d'uns tres mesos, en els quals es canvia sovint de decoració, però sempre dintre d'un mateix ambient. En canvi, les vacances de la noia que treballa són una cosa meravellosa: quinze dies de llibertat en tot l'any, encara que no són gaires, agafen unes grans proporcions.

Per això segurament és millor fer quinze dies que no pas tres mesos. I veurem perquè:

Durant aquests quinze dies una disposa completament de totes les hores del dia, tant si aquest es fissi com feiner. Aquests dies de llibertat tenen una gran importància.

Mesos abans es fan projectes, s'i

Paco Madrid va torejar diumenge passat a la Monumental.

* * *

A Abissinia no ha explotat cap fàbrica de munició.

* * *

Encara no són prou civilitzats.

* * *

Per la pròxima guerra esperen que passi l'època de les pluges.

* * *

Per la pròxima representació de l'Arlesiana, també.

* * *

S'ha descobert un dipòsit de medalles de primera falsificació.

* * *

Els mitjans Molfort's no hi ha ningú que intenti falsificar-los. Es impossible.

* * *

Una paperera, feta de paper de barba, es converteix en un estoig.

EL BE A LES VOLQUES

LES ESTRENES

Llegiu El Be Negre

Més Història d'Espanya...

los espanyols. Escuchóse al Sumo Pontífice, i acudieron portugueses, franceses, italianos y alemanes, però como corriese el mes de julio, no pudieron resistir los calores y se volvieron a sus países. Un ángel, o según otros San Isidro, de Madrid, nseñó el camino a los ejércitos cristianos hasta encontrarlos con Miramamolín, que con 500.000 hombres estaba acampado en la llanura de las Navas. Empezada la batalla y destruidas las alas* del ejército musulmán, quedó la tienda* de Miramamolín, rodeada de gruesas cadenas, tres mil camellos y diez mil negros. Sancho VII el Fuerte, de Navarra, rompiendo con su hacha aquellas murallas de hierro, penetró en aquel recinto, viéndose Miramamolín obligado a huir. Parte de aquellas cadenas se conservan en Pamplona. El pendón principal de los moros se encuentra en el Real Monasterio de las Huelgas* de Burgos, y el pendón principal de los cristianos en la catedral de Burgos.

LECCION 10

Reconquista: Tercer periodo
(1230-1492)

71. ¿Qué reyes merecen mencionarse en el tercer periodo de la reconquista de León y Castilla? En el tercer periodo de la reconquista de León y Castilla deben citarse: San Fernando, Alfonso X, Alfonso XI y Juan I.

ACTUALIDADES

Segona setmana de films còmics

EL DEBUT DE KRETA KARABO

AMB SHIRLEY TEMPLE NOTICIARI FOX MUNDIAL. - ESCENES DE LA ETIOPIA ACTUAL. - EL FINAL DE LA VOLTA FRANCA. - NUVOLEGUANYA EL GRAN PREMI D'ALEMANYA - INUNDACIONS AL JAPÓ

sentit de la cosa, però trobem que aquesta actitud és més aviat reconfortant. Els nazis segurament no s'hi miraran així. I és que una cosa és el sentit de la "salva d'honor" i l'altra el de la "salva d'honor". I aquesta salva, encara que macabra, és més aviat humorística.

* * *

Abans d'aquest film es projecta una revista Paramount en la qual el més interessant és la piscina de Westende, a Bèlgica, "la mejor del món", si no la més gran, perquè aquesta ho és la del Polo. Però la de Westende és una piscina amb finestres al pis d'esota, de sota l'aigua, i els que nedén s'hi capbussos podent veure els que no nedén, i els que no nedén els que s'hi capbussos. Com si diguéssim, una peixera per a persones—per a persones amb vestit de bany, perquè les que hi ha a Barcelona són per a senyors de compromís, amb vestit de carrer—. El millor d'aquesta peixera, però, són les escenes que es venen darrera el vidre, com diria en Carles Sindreu Ponç. Una piscina en la qual es poden capbussar els qui tenen renua, mentre ho facin de l'altra banda de la finestra.

* * *

El film de dibujos del Coliseum Cómpreme una canción (Max Fleischer, naturalment) ens ensenyà la manera com es fabriquen les cançons a les fàbriques de fer cançons. Una bona sàtira feta amb aquella gràcia seva.

* * *

Al Capitol hi hem vist—podem veure-hi encara—El poderoso Barnum, que, com el seu nom indica, és la història del famós empresari americà dels fenòmens de fira. Es un film molt instructiu perquè ens ensenyà la manera de fer fortuna dedicant-se a aquest ram, cosa molt útil en els temps que correm, donada l'abundància de fenòmens de totes menes. Wallace Beery hi fa el protagonista com ell sap fer-ho, però sense matar-s'hi massa, i hi surt la dona amb barba, un gegant, uns nans i unes quantes estranyes més que segurament seran contractades aquest setembre per a la gran concentració de les japs. Un film molt interessant per escenes. A remarcar el cartell de la porta del Capitol i la idea que ha donat als productors d'aquí de fer un film de Frediani.

* * *

En el mateix programa es projecten al Capitol uns films curts que ja haviem vist. Llama a un policia, film còmic dels youngsters estil MacSennett, però sense banistes. Una paròdia de film de misteri.

El Rey Neptuno, el famós dibuix en colors de Walt Disney—ens sembla, el primer que varem veure així—que no ha perdut gens. El Hurón Musical, un bon film curt musical que podrà servir perquè els productors d'aquí s'entreixin fent films curts per arribar a poder fer-ne de llargs (ara en fan, però no poden). Es un film de misteri.

Quan van a dir al rei Jannings que ja ha estat executat l'amic del seu fill, el rei pregunta si s'ha deixat embasar els ulls, i li diuen que no. Pregunta després si ha mort amb valor i serenitat, i li diuen que sí. Aleshores el rei Jannings diu: "Dones així, que li façin una salva d'honor."

El públic del Coliseum no pot resistir més i esclata en una gran rialada. Potser no copsa ben bé el

en el qual el senyor Ferran Valls i Taberner té una discussió amb Schubert i es desafen l'un amb música de jazz (el senyor Valls i Taberner) i l'altre amb música clàssica (el senyor Schubert), i a l'últim es barreen les dues músiques, amb gran indignació dels crítics musicals que assisteixen a la projecció, perquè resulta que l'Schubert del film no s'assembla gens al de *Vuelan mis canciones* ni al de *La casa de las tres muchachas*.

* * *

La temporada de repeses és molt més brillant que la d'estrenes. Al Maryland han projectat *El Congreso se divierte*, aquell bon film no prou apreciat quan s'estrenà. A l'Actualitat, *Baboon*, un excellent documental sobre els si-

PUBLI GINEMA
Passeig de Gràcia, 57
Telèfon número 7 8 8 8
Sessió continua 3 tarda
a 1 matinada
Seient 1 pesseta

Reportatges d'actualitat Mundial
Segons visió
UFA Exclusiu-ÉCLAIR JOURNAL Exclusiu
PARAMOUNT - Viatges - Documentals
Tots els dilluns canvis de programa

Al Mistral, *La isla del tesoro*. Al Mundial, *Un loco de verano*, amb Eddie Cantor. Al Royal, *El lago de las damas i Volga en llamas*. Al Select, *Carita de ángel*. A l'Smart Carolina. A l'Splendid *La reina Cristina de Suecia*. Al Talia, *Charlot patinador*, *Cinemania* i altres còmiques. Al Tetuan, *Cuando hace falta un amigo*. Al Volga, *Verónica i ¡Viva Villa!* Al Walkyria, *En mala compañía*. Al Freigoli, *Desfile de Candilejas*, *Wonder Bar i El Altar de la Moda*. Al Chile, *Fueros humanos*; i, aquesta setmana, *La secuestro i Oro virgin*. Al Kursaal, *La Princesa de la Cárdena*, *Whoopie i, dilluns, El Chico*, de Charlot i *La Batalla*. Al Colon, *El terror del hampa* (*Scarface*). Al Miria, *Unidos en la venganza*.

La torre de la barriada de Terramar que és més assiduament visitada, a la vegada que és objecte de molts elogis més encomiàstics, és l'anomenada "Los Arcos". Opinió que subscrivim integralment tot lamentant, naturalment, la poca inspiració del que l'apadrina. "Los Arcos" sona tant a sarsuela i a *Marcos Redondo*...

* * *

Enguany, a Sitges, la plaga de la bicicleta ha adquirit proporcions de veritable desastre. Els petits ciclistes transiten tranquil·lament pel Passeig i les arees sembrant el desconcert en els pobres peatons, els quals ja no saben caminar ni de quina manera evitar-se semblants enjoves complicacions.

S'imposa amb tota urència la edificació d'un velòdrom.

Estem segurs que a base d'un decdit desig de tirar-ho endavant fins i tot monsieur Desgrange els facilitarà els accediments necessaris a un preu sense competència.

Apa!

* * *

Vora el luxós hotel de Terramar, destaca per la seva simplicitat d'línees, una torre estil funcional cent per cent, tota ella encaminada a oferir l'aspecte blanc i esportiu dels grans transatlàntics. Sovint els propietaris d'algun "tu-

risme" darrer model s'aturen davant de la torre trasatlàntica per a deixar anar un "oooh!" ple d'admiració i enveja. Però, l'altre dia, una dona de sa casa al primer cop d'ull ja en tingüí prou per a dic-taminar amb un aire entre desmenjat i sàtic:

"Uf! No m'agradaria gens viure en una torre així. Fins deuen tenir el rebost aerodinàmic.

* * *

Parlant de Sitges i de la secció de "Mundanas" de *El Dia Gràfic* (25 juliol) és el següent fragment, d'un sabor publicitari que acredita (?) la casa:

Muchas de las aristocráticas familias y numerosos muchachos tuvieron el acierto de quedarse para el disfrute de la cena a la americana, que se celebraba con espíritu lleno de optimismo por las horas felices pasadas en el acto que la precedió.

Dubtem que en tan poques ratxes es puguin escriure gaires dissenys més.

* * *

Fins a l'hora present el cens de recaders sitgetans ha augmentat d'una manera modestíssima: un altre recader, simplement.

Nosaltres, la veritat, ens creíem que hauria estat bessonada.

MARYLAND

Plaça Urquinaona, 5.
Tel. 21966

Tarda - Sessió continua

GRAN EXIT DE HOY O NUNCA

per Jean Kiepura

SU ALTEZA VENCEDORA

Tarda

Butaca, 2²⁰; Amfiteatre, 2⁷⁵

Nit

Butaca, 1; Amfiteatre, 1⁶⁵

Nota.—L'aire d'aquesta sala constantment renovat, és previament filtrat, purificat i refrigerat.

EL BE...RNAT METGE

El Comte Keyserling encara no ha ingressat de collaborador a *La Veu de Catalunya*.

* * *

"Edicions Proa" no dóna l'abast a redactar obres exhaustives: "Lluvia a la ciutat dels sants"; "El cercle màgic"; "Les algues roses", i algunes altres.

I l'Agustí Escalas que vagi parlant de l'indiferència del públic literari...

* * *

Reunió de literats.

Es parla—sense que ningú estableixi un paralel massa exacte—dels "fulls de dietari" que Charles Soldevila feu populars des de les pàgines de *La Publicitat* i dels articles que a primera pàgina de *L'Instant* publica Ignasi Agustí.

Un dels assistents—poeta doblet de crític—afirma amb convicció:

—Soldevila és interessant però queda excessivament epidèrmic.

I sembla que Charles Sindreu que treia el nas (nas amb foradet a la punta de tant mirar darrera el vidre) a la reunió respondé amb parsimoniosa:

—Potser si que en Soldevila és epidèrmic, però, l'Ignasi Agustí ens ha sortit *cuit de pell*.

Per llegir de dia i de nit "Una nit" de Domènec Guansé.

Es un consell—desinteressat—BE NEGRE.

* * *

De la poesia "Les criatures del mar" que es publica a "Quaderns de poesia" és aquest fragment:

Les estrelletes de sorra s'encrenen a flor de blau, cada clavell és un clau que s'ensorra en el somni de les dolces finestretes, que vigilen de punetes el mar blau i les estrelles de sorra.

I bé; l'autor d'aquesta poesia? Agafin-se: en Josep Maria de Sagarra. Aquells enamorats de l'obra del primer poeta de Catalunya perquè els seus versos "cantaven", devant d'aquests versos que fan la puda hauran rebut una falconada terrible.

* * *

I heus així un fragment de la poesia "Secularment immòbils" que apareix en la revista esmentada: *Quan l'olor de les fleques submergeix la Terra*

El marbre rosa dels nostres ossos Les muntanyes de calc iniolades L'atla columna de quèrrà ombriva Els sonàmbuls eterns amb llur passar sinistre.

Són un mateix panteix Peixos agonitzant al llot d'una Batecs sense eco Cisterna Presoners d'un tremall d'algues incandescentes.

Recristina, J. V. Foix! Ens hem deixat secularment immòbils.

Maricel - Park

El Park d'Atraccions més important d'Europa

Golf-Muntanyes russes-Witching Waves-Bug-Futbol-Avions Automòbils elèctrics, etc.

El millor mirador de la mar, la ciutat i la muntanya

Entrada al Park: 50 cts.

Anada i tornada amb el funicular i entrada al Park: UNA pta.

Obert cada dia tarda i nit

* * *

D'onze a dotze de la nit de dissabte, la Plaça d'Espanya presenta un espectacle impressionant: Els espectadors de les Arenes fugien com si fos allà dintre on treballés la senyora Nicolau, i no a Montjuïc; els del Teatre Grec, baixaven que semblava que acaba-

Malgrat la pluja, que seguia haver de sortir de la gran font, pogueren sentir aquest diàleg:

—Diu que el personatge de l'Arlesiana no surt en tota l'obra.

—I com vols que surti, amb aquest mal temps?

* * *

Al Principal Palace anuncien la revista *Hijas de mi alma!* amb el subtítol de *Revista bomba*.

El carro blindat ha traslladat la senyora Celia Montalbán al Camp de la Bòta.

* * *

Al Teatre Olympia segueix la Marathon de la Sarsuela. Queden en peu els cantants Vendrell, San Agustín i Falset. El bariton Pablit Gorgé, fatigat per l'exèrcit, va caure ahir, una vegada més, de genolls davant el públic. Fou retirat immediatament.

* * *

Ahir a la nit al teatre grec de Montjuïc va tenir lloc la representació de l'obra de Daudet i Bizet "L'Arlesiana", a càrrec de la companyia oficial de teatre català Nicolau Martori i l'orquestra Filharmònica de Barcelona, sota la direcció de Vendrell, San Agustín i Falset.

* * *

Aquesta setmana s'estrena a Madrid l'obra "Miss Thery", aquella que la gent es pensa que és d'Eric Casenovès.

* * *

Solament direm, a títol de periòdic satíric, que gairebé són tan bons com els que varen substituir.

Trabal: —Si de les meves declaracions no en fan cas, és natural que faci les dels altres...

orelles esgarriades

JORNALS DE FAM

D'un article d'Irene Polo publicat a *L'Instant* del dia 30 de juliol:

"Des de la penombra del cafè, miravem el sol que queia com una catarata damunt del carrer; els autos i els tramvies, quan el travessaven, semblava que treien bromer i esquitxos. Nosaltres suïvem com uns pells."

Bromera i esquitxos de sol, i l'articulista suuvi, com un poll. I a la Lliga, ail, a la Ràdio Associació, permeten aquestes coses?

LA BONA PREMSA

Retallen d'*El Noticiero* del 24 de juliol:

"La inmoralidad en las playas. Mientras se hallaba trabajando en la Cordelería Ribó, sita en el barrio de Pomar, el obrero Ramón Cedeño Mira, de 27 años, domiciliado en la calle de Sagunto, núm. 22, sufrió un accidente, siendo trasladado al dispensario municipal, donde se le apreció la fractura completa y complicada del húmero derecho, de pronóstico grave."

Com es pot veure, totes les ocasions són bones per a protestar de la immoralitat a les platges.

ELS BELLS ANUNCIS

A *La Vanguardia* publiquen un anuncii en el qual es diu, entre altres coses:

"Dice don Francisco Fernández Puig: La CURA NATURAL de las quebraduras, por su tratamiento racional, es algo de un valor positivo y que debe llegar al conocimiento de todos los que sufren esta mortificante dolencia."

I bé: en el mateix anuncii es publica la fotografia d'aquest pretès Francisco Fernández Puig, que no és altre que l'autor francés Albert Préjean.

Com a cura natural, hauria estat millor que triessin Monsenyor Lisbona.

MIRACLES... DE LA CIENCIA

La Noche publicava la següent fotografia:

En el text que l'acompanyava, podem llegir:

"La fotografía nos muestra el momento en que M. Carol Stryker, ayudante del inventor del tratamiento, se entrega, ayudado por otras tres personas, a la operación de extraer diez centímetros cúbicos de veneno de la boca de una 'cobra'."

Aquestes tres persones que l'ajuden deuen ésser, sens dubte, la Santíssima Trinitat.

EL NEGOCI NO TE ENTRANYES

La Publicitat de diumenge publicava a tota plana un anuncii d'una casa de calçats, en el qual es podia llegir, en un lloc destacat:

Un Segarra
rebaixat,
és molt més
que regalat.

El poeta Josep M. de Segarra ens assegura que no és pas en aquestes condicions que l'han contractat a *La Veu de Catalunya*.

Deliri de grandeses

De *L'Instant* del 24 de juliol: "La vida de Marta Hanau i la seva joventut i els seus últims anys. — Una estafada de 300 milions que no serveix d'escarmant."

Efectivament, aquesta dona en va fer un gra massa.

Compreu cada setmana

EL BE NEGRE

Setmanari satíric

PREU: 20 CTS.

HISTORIA D'ESPANYA

72. Resuma usted el glorioso reinado de San Fernando. — San Fernando fué modelo de reyes y el que más hilo por la Reconquista. En una gloriosa expedición por tierras de moros, tomó a Córdoba y se apoderó del reino de Murcia; redujo todos los estados moros al reino de Granada y éste fué hecho tributario de Castilla. El hecho más glorioso es la toma de Sevilla, de donde salieron 300.000 moros (1248). La madre de San Fernando fué la magnánima reina D.ª Berenguela, hermana de D.ª Blanca, que fué la madre de San Luis, rey de Francia.

73. ¿Qué me dice usted de Alfonso X, hijo de San Fernando? — Alfonso X no fué ni tan buen general, ni tan buen político como su padre, pero fué el hombre más sabio de su tiempo. En este reinado los benimerines invadieron el reino de Castilla (1275). 74. ¿Por qué es notable el reinado de Alfonso XI? — Es notable el reinado de Alfonso XI por haber ganado este rey la célebre batalla del Salado, que quió a los

benimerines el propósito de conquistar a España obligándolos a retroceder al África. En el campo quedaron tendidos 200.000 moros (1340).

75. ¿Qué hecho triste recuerda el reinado de Juan I? — Juan I, después de la desgraciada batalla de Aljubarrota, reconoció la independencia de Portugal, que parecía deber unirse a España (1385).

76. ¿Qué reyes notables hubo en Aragón y Cataluña en el tercer período? — En el tercer período de la reconquista de Cataluña y Aragón merecen ser citados: Jaime I el Conquistador, Pedro III el Grande y Fernando I de Antequera.

77. ¿Cómo se hizo memorable Jaime I? — Jaime I el Conquistador fué un gran rey, digno de compararse con san Fernando. Conquistó las Baleares y Valencia, y ayudó a san Fernando para arrebatar a los moros el reino de Murcia. Fué un rey piadoso, notable historiador y buen poeta*. Se le debió la fundación de la Orden de la Merced para la redención de cautivos. Murió santamente en Valencia (1276).

78. ¿Por qué es notable Pedro

LECTURA 10
Últimos consejos de Jaime I a su hijo Pedro III

"Conociendo Nós entonces que continuaba agravándose de día en día nuestra enfermedad, enviamos un mensaje a nuestro hijo el infante* D. Pedro, para que compárciese personalmente en Algecira

(Alcira), y sabiendo él en qué estado nos hallábamos, salió en su guida de Játiva, vino a donde Nós

PERLES
FEMI són un prodigi de la ciència moderna

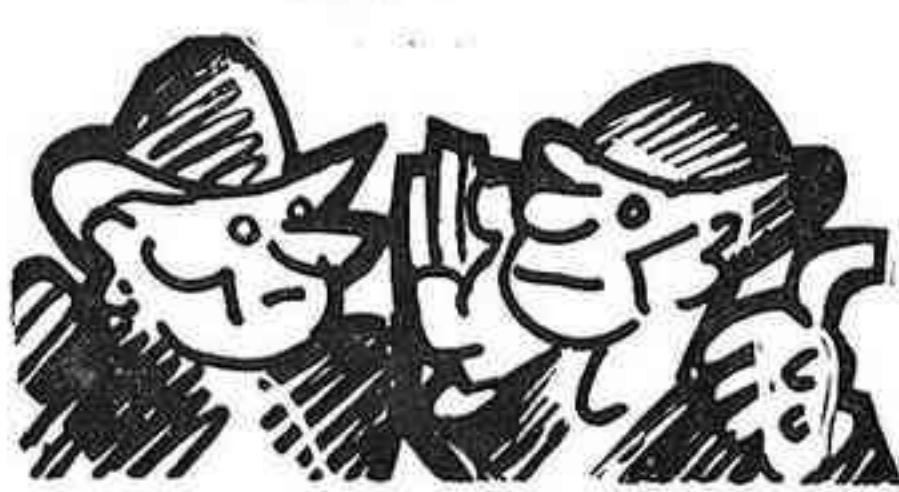
REBUTGEU IMITACIONS!

III? — Pedro III el Grande fué proclamado además rey de Sicilia*, después de las Vísperas Sicilianas*. En la guerra con Francia salió victorioso por tierra y por mar.

79. ¿Qué me dice usted de Fernando I de Antequera? — Antes de ser rey de Aragón, y siendo ayo del rey de Castilla Juan II, Fernando había tomado a los moros la importante plaza* de Antequera.

80. ¿Cuál es la historia de Navarra en este período? — Al principiar el tercer período, Navarra no quiso reconocer por rey a Jaime I el Conquistador y siguió su historia mezclada con la de Francia hasta que fué anexionada* a Castilla (1515).

81. ¿Cómo concluyó la Reconquista? — Casados Fernando, hijo de Juan II de Aragón y Navarra, e Isabel I de Castilla, hija de Juan II de Castilla, tomaron la capital del reino de Granada el 2 de enero de 1492, y los moros fueron arrojados de España.

—Van donar deu mil pessetes per un brillant, però en cobraren quatrecentes pessetes de redit.

—Així l'únic brillant era el negocí!

Veneri - Sífilis - Impotència

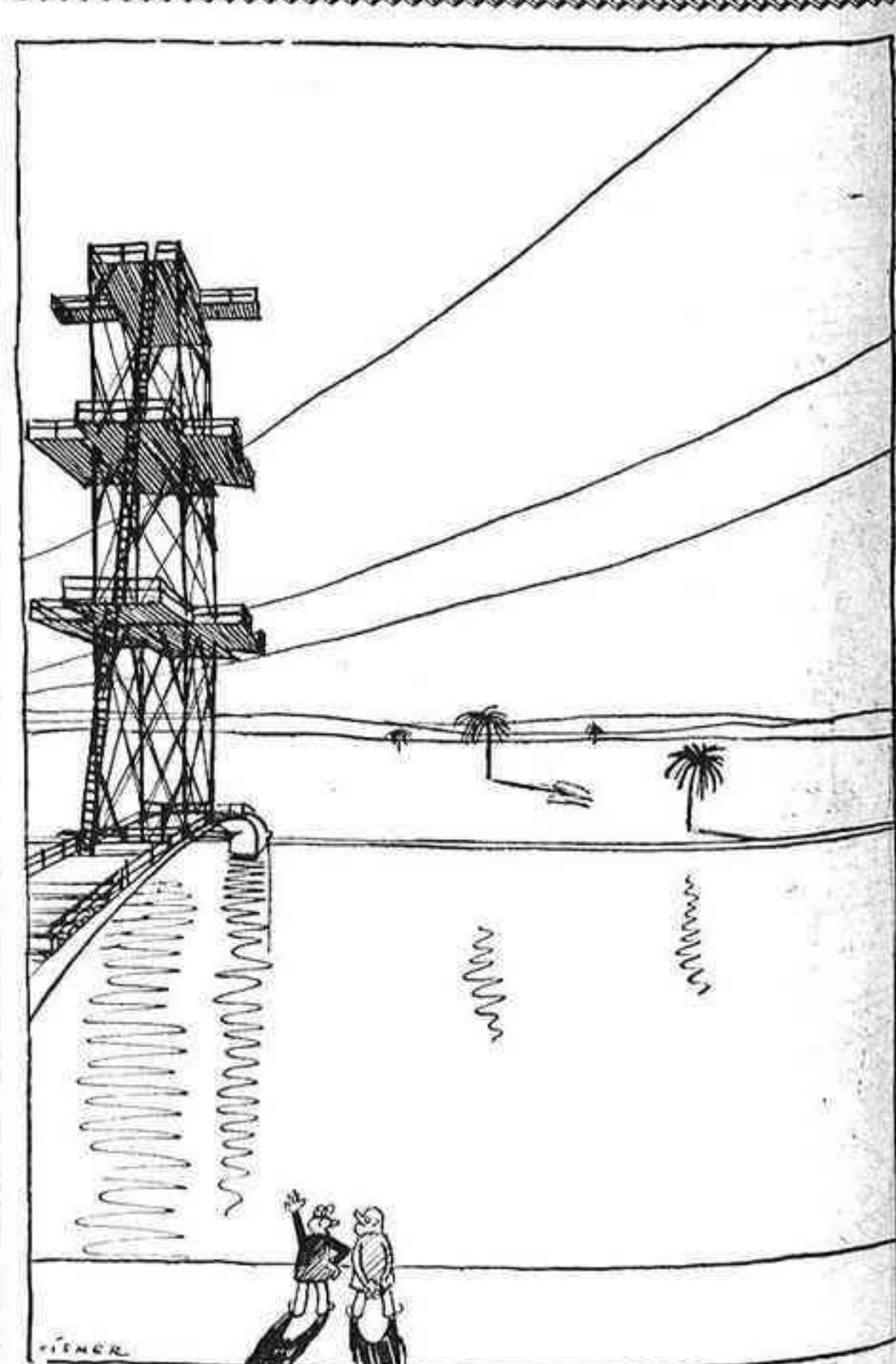
La tremenda plaga d'aquestes malalties ha deixat ja d'ésser terrible, degut als prodigiosos invents de la moderna medicina, amb els quals s'aconsegueix d'una manera segurissima llur guariment, sense haver de recorrer a costosos tractaments i sense necessitat de sondes ni injeccions de cap mena.

BLENORRAGIA (purgació). — En totes les seves manifestacions: URETITIS, CISTITIS, ORQUITIS i la tan temuda GOTÀ MILITAR, en l'home, i la Vaginitis, Metritis, Fluxos, etc., per rebells i crònics que siguin, es combaten

d'una manera rapidíssima i sempre segura amb els acreditats productes que acaba de rebre la FARMACIA MINERVA, carre de l'Hospital, 70, Barcelona, els quals depuren la sang infecta, netegen els ronyons, i des de les primeres preses, per velles i rebels que siguin, es notaen llurs meravellosos efectes, desapareixent a l'acte totes les molèsties. Guariment garantitzat

SÍFILIS. — Amb totes les seves conseqüències i manifestacions, per velles i rebels que siguin, es cura també d'una manera ràpida, sense cap mena d'injeccions. Demaneu opuscles i instruccions, gratuïtes a l'acreditada FARMACIA MINERVA, Hospital, 70, Barcelona.

Es trameten fascicles explicatius a qualsevol part d'Espanya per correu. Escriviu indicant senyeres exactes i ho rebreu completament gratis.

LA PISCINA MES GRAN DEL MON

—No s'hi tira ningú, de la profunditat.

—Un dia d'aquests s'hi deuria tirar l'amo.

Imp. Industrial. — A. ibau, 133.

Pedacció: Administració: Mendizábal,